

Nővérei" — ahogy a nép elnevezte őket — ma is működnek hazájukban. — A következő Edith Stein. A szigorúan vallásos nevelésű, zsidó származású filozófóó egyetemista, Husserl asszisztense, akinek „az igazság utáni szomj volt egyetlen imádsága”, hosszú utat tesz meg a kölni, majd az echti kármelg és végül az auschwitzi gázkamráig, ahol „a Kereszt tudományából” jelesre tette le a vizsgát. — Két év múlva, 1944 decemberében lövik agyon a nyilas fegyveresek Pesten Salkaházi Sárát, aki újságírónak indult, sok nehézség után a Szociális Testvérek Társaságának tagja lett, és jelszava értelmében (Ecce ego, mitte me!) lobogó temperamentummal, nagy elszántsággal és szervező erővel dolgozott a legkülönbözőbb munkaterületeken. Életét rendestvéreieért ajánlotta fel, s vérével pecsételte meg hűségét. — Birnbauer Mária (Erzsébet nővér) egyetemista korában egy kármelita prédikációjának egy mondatából látta meg életének irányát: „Mert egyetlen lélek olyan érték, hogy a mi Urunk ezért egymagában lejjött volna az égből keserves kínhálálra.” Húsz évet töltött a pécsi kármelben, ebből 11 évig főnöknő. Az 50-es évektől a győri közkórházban könyvtáros. „Mi az én hivatásom? — írja ekkoriban. Szemlélni Istent eleven hittel, és apostolokdni érte lángoló lélekkel.” Ezt élte lelkének utolsó lobbanásáig. — Végül Madeleine Delbrét a saját életében megtalált Istent akarta bevinni a francia munkásnegyedek síkátoraiba. A szociális munka — kézzel és tolla — lett egyetlen hivatása. Testvérként szeretett mindenkit, mert „a hegyi beszéd miatt joga van arra, hogy testvérként bánjunk vele.”

Hálások lehetünk a szerzőnek, hogy ezeket a különböző korú, nemzetiségű, nyelvű női „szenteket” alapos anyaggyűjtés után, zamatos magyarossággal olyan közel hozta hozzánk, hogy mindenki nemcsak élvezettel, hanem lelki haszonnal is olvashatja ezt a könyvet.

Hegyi Lúcia

Jelenits István: Betűslelek. Szent István Társulat, Budapest 1978, 316 o.

„Szentírásmagyarázó jegyzetek gyűjteményét” kapjuk ebben a könyvben. Főként az evangéliumokra vonatkoznak. A tárgyalás folyamán az őszvetségi és egyéb újszövetségi utalások is az evangéliumok tartalmának megértését szolgálják. A szerzővel mindjárt azt is hozzá kell tennünk, hogy ez a könyv munkaeszköz. Elolvasása úgy lesz gyümölcsöző, ha a szóbanforgó részeket megkeressük a Szentírásban. Az igényesebb olvasónak tanácsolja a szentírási fogalmakat magyarázó tudományos szótár, valamint egyéb művek használatát.

Az a megjegyzése, hogy írásában minden előképzettség nélkül el lehet igazodni, teljesen megfelel a valóságnak. Természetesen bizonyos fokú teológiai alapismeret szükséges annak megértéséhez, hogy a mai szentírástudomány itt közölt biztos vagy valószínű állításai nem érintik sem a Szentírás sugalmazott voltát, sem más hitgazságokat.

Tárgyalásában gondosan kerül minden triumfalizmust. Kifejezetten is szót emel elene (154). De sorai mögött meghúzódik, sőt néhol kifejezésre is jut az a mély meggyőződés — és ennek semmi köze sincs a belső értéket nélkülöző üres triumfalizmushoz —, hogy a jó hatalmasabb, mint a rossz. A látszat más, de a jó erőt rejtve munkálkodnak. „Elsőpró, boldog győzelme később lesz nyilvánvaló” (64). Művének végső kicsengése is a Máté-evangélium utolsó mondata. Jahve biztató, az Őszvetségben alapmotívumként mindig visszatérő ígérete hangzik el itt: „En veletek vagyok” — állandóan — „a világ végezetéig.”

A kitűnő piarista szerzőnek számos cikke, tanulmánya, versei, Kempis-fordítása után ez az első önálló könyve. Sorai elmélkedő, imádkozó és az életet jól ismerő emberről tanúskodnak. Közeli hozzá a szentolvasó-imádságot, a Mária-tiszteletet, felemeli szavát az engedékenység ellen az erkölcsi kérdésekben. Elítéli a hamis jelszót: „Ami nem megy, ne erőltessük!” (205) Tartalmi értékein felül írói képességét is megmutatta ezzel a művével, s így megvan az okunk arra, hogy a lelki életet szolgáló irodalom terén még további alkotásokat is várjunk tőle. Célja ugyanis elsősorban az olvasó lelki haszna, és ennek rendeli alá tanító szándékát is.

K. G.